

Ю. О. Заїка, В. М. Співак. – К.: Наукова думка, 2014. – 480 с.

2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

3. Гіжевський В. К. Транспортне право України: підручник / В. К. Гіжевський, Е. Ф. Демський, А. В. Мілашевич. – К.: Атіка, 2012. – 332 с.

УДК 347:368:656.7(043.2)

Животівська В. В., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Білоусов В. М., старший викладач

ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ ОBOB'ЯЗKOBOTO ABIAЦІЙHOГO CTPAХУBAHHЯ Y CФEPІ ЦИВІЛЬНОЇ ABIAЦІЇ

Страхування людиною свого життя та майна у цивільній авіації – одне з найважливіших питань сьогодення. Через реальні катастрофи у сфері цивільної авіації, які відбулися протягом цього року, дають підстави для кращого осмислення та роз'яснення суспільству з якою метою проводиться обов'язкове страхування.

Авіаційне страхування – це загальна назва комплексу майнового, особистого страхування осіб у разі настання певних подій, визначених договором страхування або законодавством [2].

Обов'язковість авіаційного страхування визначена міжнародними Конвенціями цивільної авіації, Повітряним кодексом України, Законом України «Про страхування» та Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку та правил обов'язкового авіаційного страхування цивільної авіації» від 12.10.2002 р. № 1535. Закон України «Про страхування» передбачає як обов'язковий вид «авіаційне страхування цивільної авіації» [1].

Обов'язкове авіаційне страхування цивільної авіації проводиться з метою забезпечення захисту інтересів експлуатантів, пасажирів, третіх осіб і включає: 1) страхування відповідальності повітряного перевізника за шкоду, заподіяну пасажиром, багажу, пошті, вантажу; 2) страхування відповідальності експлуатанта повітряного судна за шкоду, заподіяну третім особам; 3) страхування членів екіпажу повітряного судна та іншого авіаційного персоналу; 4) страхування повітряних суден; 5) страхування працівників замовника авіаційних робіт, осіб, пов'язаних із забезпеченням технологічного процесу під час виконання авіаційних робіт.

Основними суб'єктами обов'язкового авіаційного страхування цивільної авіації є страховики, страхувальники.

Страховиками є юридичні особи – резиденти України, які отримали в установленому порядку ліцензії на проведення обов'язкового авіаційного страхування цивільної авіації, зареєстровані в уповноваженому органі виконавчої влади в галузі цивільної авіації і які можуть бути членами Авіаційного страхового бюро.

Страхувальниками можуть бути українські експлуатанти повітряних суден, повітряні перевізники, які мають право здійснювати пасажирські та вантажні перевезення, особи, які мають право власності на повітряне судно, та особи, які є замовниками авіаційних робіт.

Конкретні умови обов'язкового авіаційного страхування цивільної авіації визначаються договорами обов'язкового страхування. У страховому полісі (сертифікаті), який належить до бортової документації повітряного судна, обов'язково зазначаються: номер/серія та дата видачі; підстава видачі; найменування страховика; найменування страхувальника; найменування додатково застрахованих осіб/повітряних, перевізників (у разі потреби); тип повітряного судна, його державний та реєстраційний знаки; перелік страхових ризиків; страхова сума; географічні межі польотів; термін дії договору; види польотів; найменування перестраховика (за вимогою страхувальника); особливі умови страхування; винятки/застереження. Страховий поліс (сертифікат) засвідчується підписом та печаткою страховика. Повідомлення про страховий випадок обмежується двома робочими днями. Розслідування страхового випадку може проводитися страховиком або уповноваженою ним особою (аварійний комісар), які мають право доступу до об'єкта та необхідні матеріали офіційного розслідування авіаційної події, в тому числі до його закінчення комісією, відповідно до вимог законодавства [4].

Отже, авіаційне страхування є досить складним за своєю суттю, а його реалізація потребує від страховика особливого підходу. Обов'язковість низки авіаційних видів страхування обумовлена міжнародними конвенціями з цивільної авіації, до яких приєдналася Україна, внутрішніми законодавчими актами. Прогрес подальшого розвитку цього виду страхування в Україні насамперед залежатиме від удосконалення його інфраструктури та підготовки висококваліфікованих вітчизняних кадрів.

Література

1. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 № 85/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 33. – Ст. 1162.
2. Повітряний кодекс України: станом на 19.05.2011 // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 20-21. – Ст. 712.
3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV (за станом на 05.10.2016) // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40. – Ст. 356.
4. Яворська Т. В. Страхові послуги: навч. посіб. / Т. В. Яворська. – Львів.

УДК 368:656.7.072/.073(042.3)

Заїка В. П., студент,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Білоусов В. М., старший викладач

ОСОБЛИВОСТІ СТРАХУВАННЯ ПРИ ПЕРЕВЕЗЕННЯХ АВІАТРАНСПОРТОМ ТА СТРАХУВАННЯ ПОВІТРЯНИХ СУДЕН

Для початку з'ясуємо що таке страхування повітряних суден. Страхування повітряних суден (авіа-каско) надає повітряним судам страховий захист від усіх ризиків, окрім визначених як не страхові. Страховий захист не надається на випадок війни, масових хвилювань, страйків, саботажу, захоплення і викрадення - для цього потрібний окремий договір страхування повітряних суден від військових ризиків (Aviation Hull War Insurance) [1, с. 32].

Страхування при повітряних перевезеннях може бути як добровільним, так і обов'язковим. У багатьох країнах застосовується обов'язкове страхування цивільної відповідальності перед пасажиром. У багатьох країнах є обов'язковим, страхування при повітряних перевезеннях представлено досить широко. Як уже зазначалося, в повітряному законодавстві членів ЄС закріплено обов'язкове страхування відповідальності перевізника перед пасажиром, вантажовласником або вантажовідправником перед третіми особами, а також обов'язкове страхування життя і здоров'я членів екіпажу повітряного судна.

У міжнародній практиці страхування при повітряних перевезеннях широко застосовуються такі види, як «Авіакаско» - страхування повітряного судна та «Авіакарго» - страхування вантажу на повітряному судні [1, с. 34].

Умови страхування охоплюють такі страхові випадки:

1. Пошкодження повітряного судна.
2. Повна загибель повітряного судна.

Об'єктом страхування повітряних суден є майнові інтереси страхувальника, що не суперечать законодавству, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням повітряним судном.

Страхувальником є юридична чи фізична особа — власник повітряного судна або його експлуатант, який експлуатує це повітряне судно на законних підставах.

Одним із основних питань страхування при міжнародних повітряних